

Organisering- modeller for fleksibilitet

Oppstartskonferansen FVO, 6. juni 2019

Hva er fleksibilitet?

I forsøket med modulstrukturerte læreplaner i FVO

Fleksibilitet

Områder der skolene må planlegge for fleksibilitet i opplæringen

På hvilke områder tenker du at din FVO-skole må være fleksibel?

- Individuelt: Tenk og noter. (1 min.)
- To og to: Del (2 min.)
- Runde rundt bordet: Del og diskuter. (5 min.)

Områder der skolene må planlegge for fleksibilitet i opplæringen

1. Kartlegging og innplassering
2. Tilpasset progresjon i opplæringsløpet
3. Kvalitetssikring av overgang mellom moduler

Kartlegging og innplassering

- Kartlegging før oppstart
- Kartleggingsklasse
- Kartleggingsperiode

Kartlegging før oppstart

- Inntakssamtale med kartlegging av bl.a.
  - språknivå
  - skolebakgrunn
- Kartlegging av skolefaglig nivå
  - Kartlegging i utvalgte fag
- Hvordan kan man få riktig og tilstrekkelig informasjon? Når bør det brukes tolk?

Kartleggingsklasse

- Nye deltakere starter i en kartleggingsklasse og går i denne over en periode.
- Deltakerne testes i norsk, engelsk og matematikk.
  - Undersøke om deltakerne kan det latinske alfabetet og lydene.
  - Digitale ferdigheter kartlegges.
- Kartlegging av syn og hørsel?

Kartleggingsperiode

En introduksjons- og kartleggingsperiode fram til høstferien

- Opplæring og kartlegging i en prosess mot ulike delmål:
  - Å fatte et riktig enkeltvedtak
  - Å utarbeide en individuell plan
  - Å innplassere på riktig modul
- Kartleggingsmetoder og -verktøy henger sammen med hva man skal innhente informasjon om
  - Skolebakgrunn
  - Motivasjon
  - Grunnleggende ferdigheter på morsmålet og norsk
  - Kompetanse i fag

Kartlegging / besøksdag

- Besøksdag i juni for nye søkere
- Informasjon om skolen
- Informasjon om forsøket
- Hilse på lærerne
- Omvisning på skolen
- Kartlegging i norsk/naturfag og matematikk

Eksempel 1
fra St. Marie læringscenter
Sarpsborg

Inntak, innplassering

- Kartleggingsprøver (besøksdag)
- Modulprøver
- Samtaler med lærere
- Samtaler og inntak med undervisningsinspektør

Eksempel 2
fra St. Marie læringscenter
Sarpsborg

Første skoleuke

- «Inntaksuke»
- Bli kjent med deltakerne
- Bli kjent med deltakernes faglige nivå
- Kartlegging i engelsk
- Kartlegging i digitale ferdigheter

Eksempel 3
fra St. Marie læringscenter
Sarpsborg

Modeller for tilpasset progresjon i opplæringsløpet. Noen eksempler:

1. Parallellegging av fag i modulenes timeplaner
  - Parallellegging av utvalgte fag, f.eks. engelsk og matematikk
  - Parallellegging av alle fag
2. Fådelte prinsipp: to moduler i samme gruppe
  - Grunnmodul + modul 1
  - Modul 1 og 2
  - Modul 2 og 3
  - Modul 3 og 4

Modeller for tilpasset progresjon i opplæringsløpet, forts.

3. Fleksibel bruk av årstimetall i fag

- Flere timer norsk pr. uke i en oppstartperiode for deltakere med ingen eller begrensede norskferdigheter
- Færre timer engelsk i oppstart, flere timer når deltakerne har etablert basisferdigheter i norsk

4. Intensivkurs som settes i system for å møte individuelle behov

- Norsk språk
- Lesing
- Regning
- Digital kompetanse
- Læringsstrategier

Modeller for tilpasset progresjon i opplæringsløpet, forts.

5. Organisering og metoder i gruppene

- Temaorganisering
- Veiledning
- Stasjonsundervisning

6. Systematisk bruk av gruppeorganisering ut fra likhet/ulikhet i

- Språknivå
- Faglig nivå
- Morsmål
- Interesse

Eksempel på hvordan man kan planlegge for å undervise effektivt

- Koble sammen kompetansemål som støtter og beriker hverandre
  - innenfor et hovedområde
  - på tvers av hovedområder i faget
  - på tvers av fag
- Utnytte spiralprinsippet
  - for å bygge ut norskferdigheter over tid innenfor rammen av en modul eller over flere moduler
  - for å utvikle forståelse for komplekse faglige begreper gjennom flere perioder i en modul og/eller gjennom flere moduler

Temaorganisering.
Koordinere arbeid med kompetansemål på tvers av moduler.

Kvalitetssikring av overgang mellom moduler

«Hvert klassebytte tas grundig. Alle som tenker å bytte klasse må testes på nytt. Har ført til mange færre klassebytter.»

- Bruk av vurderingsveiledere eller annet egnet materiell

Oppgave 2

Svar på spørsmålene om kosthold.

Hva betyr «fem om dagen»?

.....

.....

.....

Skriv navn på fem frukt- og grønnsaksorter.

.....

.....

.....

Oppgave 3

Les teksten «God hygiene gir tryggere mat» og svar på spørsmålene.

God hygiene gir tryggere mat.

Noen ganger blir folk syke av maten de spiser. Det kan vi unngå hvis vi har god hygiene i kjøkkenet. Her er noen råd om god hygiene:

- Hold det rent og ryddig på kjøkkenet. Vask kjøkkenbenken og bytt klut ofte.
- Vask hendene! Sykdommer kan smitte fra hendene til maten. Derfor må du alltid vask hendene før du lager mat. Vask også hendene etter at du har pusset nesen og ette toalettbesøk. Bruk såpe og rennende vann.
- Ikke lag mat når du er syk. Noen sykdommer smitter lett. En person som er syk, bør mat til andre.
- Hold rå mat og ferdiglaget mat fra hverandre. Ikke bruk samme kniv på all mat.

Teksten fra Mattilsynet er forkortet og omarbeidet: https://www.mattilsynet.no/mat_og_vann/matservering/trygg_mat__gr_hygiene_for_serveringssteder.10984/binary/Trygg%20mat%20-%20Grunnleggende%20hygiene%20for%20serveringssteder

Hva er godt nok for å lykkes på neste modul?

	Muntlig oppgave 2	Kosthold og hygiene
<p>Deltakeren skal kunne</p> <ul style="list-style-type: none"> • forklare på en enkel måte hva et variert og sunt kosthold er ut fra anbefalinger fra Helsedirektoratet • samtale om og vise bruken av noen redskaper og verktøy hentet fra dagliglivet og det lokale næringslivet • gi noen grunner for hvorfor det er viktig med god hygiene, både i dagligliv og arbeidsliv • sette navn på og gi en enkel beskrivelse av funksjonen til noen ytre og indre deler av menneskekroppen 	<p>Muntlig oppgave 2 Kosthold og hygiene</p>	<p>Når samtalepartneren er støttende, kan deltakeren på en svært enkel måte</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ bruke enkle ord og begreper for å samtale om kosthold og kroppsdeler ✓ lese teksten «Fem om dagen» og fortelle om to av punktene ✓ samtale om observasjoner knyttet til vekt og porsjoner ✓ med støtte i bilder snakke om hvorfor god hygiene er viktig ✓ sette navn på noen kroppsdeler og vise/ beskrive hvordan de fungerer

Hvordan kan skolen legge til rette for gode overganger mellom modulene?

- Diskutere hvordan man forstår kompetanse i fag etter endt opplæring på en modul
  - i fagteam
  - blant lærerne som underviser på samme modul
  - felles for hele kollegiet
- Lærerne på ulike moduler drøfter hva som er nødvendig kompetanse ved overgang til neste modul.
  - Ta utgangspunkt i vurderingsveilederne/elevbesvarelser/elevtekster for å utvikle en felles forståelse av laveste nivå for godkjent og for karaktersetting.
- Etablere et system for overføringsmøter
  - Overføre informasjon om deltakernes oppnådde kompetanse
  - Drøfte hvordan man kan sikre progresjon for den enkelte

Planleggingsoppgave

Se oppgaveark:

- møteleder
- tidtaker
- referent

- Rutiner for inntak
  - Hvilke rutiner har vi for inntak nå?
  - Hvilke endringer bør vi gjøre?
- Tilrettelegging for tilpasset progresjon i opplæringsløpet
  - Hvordan kan vi legge til rette for fleksibilitet gjennom
    - organisering av dagen
    - timeplanlegging
    - metoder og arbeidsformer
- Kvalitetssikring av overganger mellom moduler
  - Hvordan kan vi kvalitetssikre bytte av modul på en god måte?
    - Faglige vurderinger
    - Rutiner